

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **S. S.**

skazanej z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron,

w dniu 6 listopada 2023 r.,

zażalenia prokuratora na zarządzenie Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 września 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23 (IX WSU 13/23) o odmowie przyjęcia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23, uchylającego w części wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt III K 166/22 w sprawie przeciwko S. S. i przekazującego sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

- 1. uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Przewodniczącemu IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie celem zbadania pozostałych przesłanek dopuszczalności skargi;**
- 2. odroczyć sporządzenie uzasadnienia na czas do 7 dni.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt III K 166/22, S. S. została skazana za dwa przestępstwa zakwalifikowane z art. 286 § 1 k.k.

W punkcie 7. wyroku na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. postanowiono zwrócić dowód rzeczowy w postaci kwoty pieniężnej przechowywany na rachunku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie osobom uprawnionym, w określony sposób.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23, po rozpoznaniu sprawy z powodu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej oraz oskarżycielkę posiłkową B.Z. uchylił orzeczenie o dowodzie rzeczowym zawarte w pkt 7. zaskarżonego wyroku i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie do ponownego rozpoznania, natomiast utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

Skargę od tego wyroku, w części uchylającej orzeczenie o dowodzie rzeczowym zawarte w pkt 7. wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, wywiódł Prokurator Okręgowy w Warszawie. Zarzucił on naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie orzeczenia o dowodzie rzeczowym zawartego w pkt 7. wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt III K 166/22 i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania na skutek błędnego uznania, że zachodzi podstawa do takiego rozstrzygnięcia określona w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. w postaci konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości

i wniósł o uchylenie pkt 1. zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Zarządzeniem z dnia 11 września 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23 – IX WSU 13/23, Przewodniczący IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie, na podstawie art. 539f w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 539a k.p.k. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi jako niespełniającej wymogów zawartych w art. 539a k.p.k. – niedopuszczalnej z mocy ustawy.

W uzasadnieniu zarządzenia podniesiono, że w przedmiotowej sprawie Sąd odwoławczy nie wydał wyroku kasatoryjnego, a wyrok Sądu Rejonowego co do

istoty sprawy został utrzymany, co uniemożliwia skuteczne wniesienie skargi na wyrok uchylający Sądu drugiej instancji.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł Prokurator Okręgowy w Warszawie, zaskarżając je w całości. Zarzucił on „obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zarządzenia, a mianowicie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k. i art. 539a k.p.k., poprzez ich błędne zastosowanie i odmowę przyjęcia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23, uchylającego w części wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 10 lutego 2023 r., sygn. akt III K 166/22 i przekazującego sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania, w sytuacji, gdy w sprawie zapadł wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania, a wniesiona skarga spełnia wszystkie wymogi ustawowe i jest dopuszczalna”

i wniósł „o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania stronom przysługuje skarga do Sądu Najwyższego.

Wbrew tezie zaprezentowanej w zaskarżonym zarządzeniu, możliwość skorzystania z instytucji uregulowanej w powołanym unormowaniu nie została w żaden sposób ograniczona przez ustawodawcę w sposób określony przez Przewodniczącego IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie. Nie można też zaaprobować twierdzenia, jakoby Sąd Odwoławczy nie wydał orzeczenia kasatoryjnego. Prowadziłoby to bowiem do zakłamania rzeczywistości, skoro uchylono (wprawdzie tylko w jednym punkcie) wyrok Sądu pierwszej instancji i w tym zakresie przekazano mu sprawę do ponownego rozpoznania.

Jak słusznie podniesiono w zażaleniu, skarga na wyrok sądu odwoławczego, określona w Rozdziale 55a Kodeksu postępowania karnego, jest dopuszczalna w wypadku wydania przez Sąd drugiej instancji wyroku kasatoryjnego. I taki właśnie wyrok w przedmiotowej sprawie zapadł, ponieważ Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił i przekazał do ponownego rozpoznania wyrok Sądu I instancji. Z perspektywy oceny dopuszczalności skargi określonej w art. 539a k.p.k. nie ma żadnego znaczenia, że uczynił to wyłącznie w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o dowodzie rzeczowym w postaci kwoty pieniężnej (pkt 7 wyroku Sądu Rejonowego).

Przedmiotem kontroli prowadzonej przez Sąd Najwyższy w ramach postępowania zainicjowanego skargą na wyrok sądu odwoławczego jest bowiem orzeczenie kasatoryjne objęte skargą na wyrok sądu odwoławczego (art. 539a § 1 k.p.k.).

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w zakresie uchylenia rozstrzygnięcia o dowodzie rzeczowym (pkt 7 wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z dnia 10 lutego 2023 r.) w zaistniałym - w rozpoznawanej sprawie - układzie procesowym należy uznać za orzeczenie, o którym mowa w art. 539a k.p.k., a w związku z tym zachodzi dopuszczalność jego kontroli oraz potencjalna możliwość uchylenia tej części wyroku w powoływanym przez skarżącego trybie.

W świetle zaprezentowanych wcześniej wywodów należy uznać, że skarga na uchylenie wyroku unormowana w Rozdziale 55a k.p.k. odnosi się do każdej kategorii wyroku uchylającego sądu odwoławczego i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania, niezależnie od tego czy wyrok kasatoryjny stanowi tylko część zapadłego w danej sprawie rozstrzygnięcia.

Wobec tego – wbrew błędnemu stanowisku zawartemu w treści zarządzenia z dnia 11 września 2023 r., sygn. akt IX Ka 629/23 – IX WSU 13/23, Przewodniczącego IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie - nie zaistniała przeszkoda w nim określona, uniemożliwiająca uruchomienie procedury ze skargi w trybie art. 539a k.p.k.

W tej sytuacji konieczne jest zbadanie pozostałych przesłanek dopuszczalności skargi, co skutkowało przekazaniem sprawy Przewodniczącemu IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie.

(A.K.)

[ał]